

114 ἐπ. Οὗτοι διείποντο ὑπὸ τῆς *lex patriae*, ἀπολαύοντες καὶ τῶν ἐκ τῶν διομολογήσεων προνομίων, αἵτινες εἶχον συνομολογηθῆ προκειμένου μὲν περὶ τῆς Γαλλίας διὰ τῆς συνθήκης τοῦ 1535, περὶ δὲ τῆς Ἀγγλίας, Ὁλλανδίας καὶ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν διὰ μεταγενεστέρων συνθηκῶν (K. LIPPmann, *Die Konsularjurisdiktion im Orient*, Leipzig 1898, σελ. 58 ἐπ. καὶ 75 ἐπ.). Κατ’ ἀκολουθίαν πρέπει, χαρακτηρίζοντες τὸ ἔγγραφον τοῦτο, νὰ λάβωμεν ὑπ’ ὅψιν τὴν μὴ Ἑλληνικὴν καταγωγὴν τοῦ Ταραντίνου καὶ ὅτι καὶ ἡ προσωπικὴ κατάστασις τοῦ ἴδιου δὲν ἥτο δυνατὸν ἢ ν’ ἀσκῆσῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν συναφθεῖσαν σύμβασιν.

Εἰς τὸ βυζαντινὸν δίκαιον ἡ παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ δικηγόρου, ἵατροῦ κλπ. ἔχαρακτηρίζετο ἐπὶ τῇ βάσει *contra legem* ἐρμηνείας δοθείσης ὑπὸ τοῦ ΑΓΙΟΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ, ὡς μίσθωσις ἐργασίας. Δὲν ἐθεωρεῖτο ὅμως ὡς τοιαύτη κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον (Γ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, *Ιστορία καὶ Εἰσηγήσεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου*, Ἀθῆναι, 1944, σελ. 871 καὶ 869 ἐπ.). Δὲν ἐθεωρεῖτο δ’ ὡς *locatio conductio operis* καὶ εἰς τὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον ἀκολουθοῦντα μεσαιωνικὰ καὶ μεταγενέστερα τούτων Ἰταλικὰ δίκαια, ἐνεκα τοῦ ὅποιου τὰ πρόσωπα ταῦτα πρὸς ἐνάσκησιν τῶν ἐπὶ τὴν ἀμοιβὴν δικαιωμάτων των δὲν ἔκινουν τὴν *actio locati* ἀλλὰ τὴν *actio in factum propter nobile exercitium artis liberalis*.

Ἐνταῦθα ὅμως ἡ σύμβασις ἔχει ἄλλην μορφήν. Ὁ Ταραντῖνος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐντὸς ὥρισμένης προθεσμίας θεραπεύσῃ τὴν στείρωσιν ἐξ ἣς ἔπασχεν ἡ σύζυγος τοῦ Μπάου. Συμφωνεῖται δὲ νὰ λάβῃ μετὰ τὸ πέρας τῆς θεραπείας καὶ ἐφ’ ὅσον ἡ θεραπεία φέρει ἀποτέλεσμα, ἥτοι τὴν σύλληψιν ἐμβρύου παρ’ αὐτῆς, 2.000 γρόσια. Ἡ συμφωνία αὕτη ἀποτελεῖ ἐργολαβίαν, *locatio conductio operis*. Συμφωνεῖται ὅμως συγχρόνως ὅτι, ἂν ἡ θεραπεία ἀποτύχῃ, ὁ ἵατρὸς θὰ λάβῃ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ τέταρτον τοῦ μισθοῦ, ἥτοι γρόσια 500· δηλαδὴ θὰ πληρωθῇ διὰ τὸν κόπον του. Τοῦτο ἔχει τὸν χαρακτῆρα μισθώσεως ἐργασίας (*operarum*). Δὲν ἔξηγεῖται ἄλλως ἡ συμφωνία τῆς ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀμοιβῆς του διὰ τὰς παρασχεθείσας ὑπηρεσίας του καὶ ἀδιαφόρως τοῦ ἀποτελέσματος. Δὲν εἴναι ὅμως ἡ ὅλη σχέσις σύμβασις μικτή, ἀλλὰ σύμβασις περιέχουσα στοιχεῖα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων, ἥτοι τῆς τε *locatio conductio operis* καὶ τῆς *locatio conductio operarum*. Εἴναι ἀνάλογος πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ P. S. LEICHT, αὐτόθι, σελ. 136, μνημονευομένας, αἵτινες δὲν ἥσαν ἀσυνήθεις εἰς τὴν ἀναγεννωμένην καὶ μεταγενεστέραν Ἰταλίαν. Τὸ ὅτι συμφωνεῖται ἐπὶ τῇ ἀπράκτῳ λήξει τοῦ πρώτου τετραμήνου ὁ Μπάος νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἵατρὸν τὸ ἀντίτιμον τῶν φαρμάκων δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτηρισμόν. Τὸν ἐνισχύει.

1 Σίφνος τῇ 31 μαρτίου 1820 — E. II.

- 2 » διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ δηλοποιεῖται, ὅτι ὁ σιδόρ δοτόρος Ἰω.* λ.
3 Ταραντῖνος ἐσυμφώνησε μετὰ τοῦ σιδόρ Κωνσταντάκη Ἰω.** πάου διὰ

- 4 νὰ κονδάρῃ τὴν ἀρχόντισσάν του κυρὰ μαρουσάκη μεθ' ὅσης τῆς δυ-
 5 νατῆς αὐτοῦ πείρας κατὰ τὰς ἀκολούθους συμφωνίας.—
 6 αὐτὸν Ἐὰν ὁ σιδὸς Δοτόρος, τῇ τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ εὐδοκίᾳ, καὶ διὰ τῆς ἴα-
     τρικῆς
 7 τέχνης του δυνηθῆ νὰ κάμῃ τὴν κυρὰ Μαρουσάκη νὰ τεκνοποιήσῃ μετὰ
 8 τὴν ἐν καιρῷ γέννησιν τοῦ παιδίου νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ σιδὸς πάου διὰ
 9 μισθόν του γρόσια δύο χιλιάδες ἥτοι № 2000—
 10 βούν Ἐὰν ἐν τῷ διαστήματι τεσσάρων μηνῶν τῆς κούρας τὸ κυρὰ Μαρουσά-
 11 κη δὲν ἥθελεν ἐγκαστρωθῆ, ἢ ἔγινεν ἔγγυος καὶ ἀπέβαλε νὰ πλη-
 12 ρώνεται μόνον τὸ ἀντίτιμον τῶν ἴατρικῶν του γρ(όσια) 150 ἥτοι ἑκατὸν πε-
     νήντα
 13 καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ πάλιν ἐκ νέου τὴν κούραν μεταχειριζόμενος καὶ
 14 ἐπὶ τὰ πρόσφορα ἴατρικά, ὃν τὸ ἀντίτιμον θέλει λάβει ἀμέσως, καὶ ἐὰν
 15 ἐγκαστρωθῆ τὸ κυρὰ μαρουσάκη ἔχει χρέος ὁ σιδὸς δοτόρος νὰ τὴν κον-
     ράρῃ ἔως
 16 νὰ γεννήσῃ, καὶ μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ παιδίου νὰ λαμβάνῃ τὸν συμ-
 17 πεφωνημένον μισθόν του ὡς ἄνωθεν γρ(όσια) 2000, εἰδὲ καὶ ἀποτύχη τοῦ
 18 ποθουμένου (ὅ μὴ γένοιτο) καὶ εἰς τὰς δύο τετραμηνίας κούρας, τούτεστιν
 19 ἐὰν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν δικτῶν μηνῶν δὲν ἥθελε φανῆ κανένας
 20 καρπὸς ἀπὸ τὴν κούραν τοῦ ἴατροῦ, θέλει δώσει ὁ σιδὸς Κωνσταντάκης εἰς τὸν
 21 σιδὸς δοτόρον τὸ τεταρτημόριον τοῦ ἀνωτέρου συμπεφωνημένου μισθοῦ ὅ-
 22 περ ἐστὶ μόνον γρ(όσια) πεντακόσια 500:—
 23 γον τὰ τῆς ζωοτροφίας καὶ κατοικίας τοῦ σιδὸς δοτόρον ἔξοδα θέλονν εἶναι ἐξ
 24 ἰδίων του. διὸ καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀληθείας γεγόνασι δύο δμοια καὶ τὰ ὑπόγ-
 25 ραιγαν καὶ τὰ ἔλαβον ἑκάτερα τὰ μέρη.

26

σφραγὶς
Tarantino2^a X. Δ. L. S. Tarantino3^η X. 27 Κωνσταντῖνος Πάος

36 – 40

Τὰ πέντε ταῦτα ἔγγραφα εἶναι λίαν ἐνδιαφέροντα ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων.

Ἄνήκουν εἰς τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἀνάγονται δὲ εἰς τὴν πρώτην περίοδον τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως. Ἡ Διοίκησις αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ Πρωτὸν Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος τῆς 1ης Ιανουαρίου 1822 (δημοσιευθὲν ὑπὸ τοῦ Α. ΜΑΜΟΥΚΑ, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, 2, Πειραιεὺς 1839, σελ. 15 ἐπ.),

